

PRAKTIJKGIDS WATER IN DE LAND- EN TUINBOUW

www.vlaanderen.be/landbouw/praktijkgidswater

Water is onmisbaar op het land- en tuinbouwbedrijf. Het is essentieel als drinkwater voor het vee, als gietwater, als beregeningswater, als reinigingswater, als spoelwater ...

Kwalitatief goed water wordt echter schaars en kostbaar. Ieder van ons heeft de taak de beschikbaarheid van water, en in het bijzonder kwalitatief hoogwaardig water, veilig te stellen voor de volgende generaties. De gevolgen van de klimaatverandering kunnen bovendien zorgen voor meer en langere periodes van droogte, watertekort en extremere regenval, waardoor duurzaam watergebruik steeds urgenter wordt.

We hebben er alle belang bij zorg te dragen voor de bodem en het water om een rendabele landbouw te waarborgen. Zorgzaam omspringen met het beschikbare water en het beperken van verontreinigende emissies naar de bodem en het water zijn belangrijke voorwaarden voor een duurzaam ondernemerschap. Investeren in de toekomst betekent dan ook produceren met respect voor milieu.

Een goed watermanagement op uw bedrijf draagt bovendien bij tot het nakomen van de Europese doelen om een goede chemische, ecologische en kwantitatieve toestand van de waterlopen en de grondwaterlagen te realiseren.

Met de praktijkgids *Water in de land- en tuinbouw* wil het beleidsdomein Landbouw en Visserij u, als toekomstgerichte ondernemer, aanmoedigen creatief aan de slag te gaan om de oppervlakte- en grondwatervoorraden en hun natuurlijke omgeving maximaal te beschermen.

DUURZAAM WATERGEBRUIK IN DE LAND- EN TUINBOUW

Waarom?

Zonder water geen leven. Om te vermijden dat bruikbaar water steeds schaarser wordt, moet ieder van ons water efficiënt gebruiken. Beredeneerd omspringen met water kan ook een kostenbesparing opleveren.

Nu al gaat bijzondere aandacht naar het verstandig omspringen met water. Denk bijvoorbeeld aan de strengere milieuvergunningen voor het oppompen van grondwater, de heffingen op grond- en oppervlaktewater, duurder leidingwater ...

De rubriek *duurzaam watergebruik - algemeen* van de praktijkgids legt u uit waarom het belangrijk is zuinig en verstandig om te springen met grondwater en oppervlaktewater. In de gids leest u ook aan welke vereisten uw bedrijf moet voldoen voor de opvang en het gebruik van water en hoe een wateraudit u op weg kan helpen naar een verdere verduurzaming van het watergebruik op uw bedrijf.

Wat is mogelijk op uw bedrijf?

Talrijke inspanningen en innovaties in de land- en tuinbouw dragen bij tot een efficiënt watergebruik.

Door in de eerste plaats zuinig om te springen met water en door water te besparen komt u al een heel eind ver. Lekken voorkomen, aangepaste drinksystemen voor dieren om morsen van water te vermijden, toepassen van waterbesparende technieken, de watergift afstemmen op de behoefte van het gewas, en het juiste water gebruiken op de juiste plaats, zijn enkele voorbeelden.

Maar u kunt ook verder gaan door water op uw bedrijf te recupereren en te hergebruiken. U kunt de melkstal schoonmaken met het hoofd- en naspoelwater afkomstig van de reiniging van de melkinstallatie, het waswater van luchtwassers opvangen en hergebruiken in de wasser, een gesloten waswatercircuit gebruiken voor het wassen van groenten of een recirculatiesysteem inzetten om het drainwater bij teelten op groeimedium te hergebruiken.

Voor tal van toepassingen kan hemelwater, oppervlaktewater en ook drainagewater een alternatief vormen voor diep grondwater en leidingwater. Een geschikte waterbehandeling kan de toepassingsmogelijkheden van deze waterbronnen op uw bedrijf vergroten.

De praktijkgids reikt u sectorgerichte tips en praktische instrumenten en technieken aan om hierop in te spelen.

Volgende sectoren komen aan bod:

- vleesvee- en kalverhouderij
- melkveehouderij
- pluimveehouderij
- varkenshouderij
- substraatteelt in de glastuinbouw
- hydrocultuur witloof
- sierteelt
- openluchtgroenteteelt
- fruitteelt

TEGENGAAN VAN WATERVERONTREINIGING IN DE LAND- EN TUINBOUW

Zelfs wanneer het watermanagement op uw bedrijf goed afgesteld is op de preventie van overtollig waterverbruik en op een optimaal hergebruik, kan het nodig zijn (afval)water, al dan niet na de vereiste waterbehandelingen, opnieuw in het milieu te brengen.

Voor percelen in de buurt van oppervlaktewaterlichamen zoals sloten, beken en rivieren, legt de wetgever u ook normen op bij het gebruik van nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen. De bedoeling is om zo een goede waterkwaliteit te bekomen en verontreiniging van grond- en oppervlaktewater te voorkomen.

Ondanks vele inspanningen is de beoogde waterkwaliteit nog niet overal in Vlaanderen gehaald. Het bereiken van de goede waterkwaliteit volgens de Europese Kaderrichtlijn Water is enkel mogelijk door hier samen verder aan te werken.

De praktijkgids heeft tot doel u te stimuleren om verder in te zetten op een vermindering van de bestaande emissies naar oppervlakte- en grondwater. Dit kan door:

- de wettelijke vereisten die van toepassing zijn op afvalwater na te leven, zoals de milieuvergunning;
- een goed afvalwaterbeheer te voeren door het zuiveren van afvalwater via kleinschalige afvalwaterzuiveringsinstallaties;
- op een correcte manier om te gaan met afvalwaterstromen die mest bevatten;
- op een correcte manier om te gaan met spuiwater van luchtwassers;
- op een correcte manier om te gaan met spuistroom afkomstig van teelten op groeimedium;
- efficiënt om te gaan met nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen.

VOOR INFORMATIE

www.vlaanderen.be/landbouw/praktijkgidswater > [Contact](#)

Vlaamse overheid | Departement Landbouw en Visserij
Afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling
Koning Albert II-laan 35 bus 40 | 1030 Brussel

Landbouw en waterbeleid

Kristien Reyms

Tel. 02 552 79 12 | kristien.reyms@lv.vlaanderen.be

Voorlichting landbouw en platteland

Geert Rombouts

Tel. 02 552 78 83 | geert.rombouts@lv.vlaanderen.be

Voorlichting melkvee

Ivan Ryckaert

Tel. 050 24 77 12 | ivan.ryckaert@lv.vlaanderen.be

Voorlichting vleesvee

Laurence Hubrecht

Tel. 09 272 23 08 | laurence.hubrecht@lv.vlaanderen.be

Voorlichting varkens - kleinvee - paarden

Norbert Vettenburg

Tel. 016 66 61 22 | norbert.vettenburg@lv.vlaanderen.be

PRAKTIJKGIDS

WATER IN DE LAND- EN TUINBOUW: **EEN DIGITAAL INSTRUMENT**

De praktijkgids *Water in de land- en tuinbouw* is beschikbaar via

www.vlaanderen.be/landbouw/praktijkgidswater

Voorlichting stallenbouw en dierenwelzijn

Suzy Van Gansbeke

Tel. 09 272 23 07 | suzy.vangansbeke@lv.vlaanderen.be

Voorlichting groenten onder glas en groenten in open lucht voor vers gebruik, witloof en champignons

Marleen Mertens

Tel. 09 272 23 02 | marleen.mertens@lv.vlaanderen.be

Voorlichting groenten in open lucht voor verwerking

Bart Debussche

Tel. 050 24 77 11 | bart.debussche@lv.vlaanderen.be

Voorlichting sierteelt en bemesting

Pascal Braekman

Tel. 09 272 23 09 | pascal.braekman@lv.vlaanderen.be

Voorlichting fruit

Hilde Morren

Tel. 011 74 26 81 | hilde.morren@lv.vlaanderen.be

Voorlichting industriële gewassen

Annie Demeyere

Tel. 016 66 61 21 | annie.demeyere@lv.vlaanderen.be

U kunt de gewenste informatie afdrukken.

De praktijkgids wordt permanent bijgewerkt en uitgebreid in functie van aandachtspunten en beleidsprioriteiten.

